

**B9-0503/2022 }
B9-0504/2022 }
B9-0509/2022 }
B9-0518/2022 }
B9-0519/2022 }
B9-0520/2022 } RC1**

22.11.2022

BENDRAS PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 ir 4 dalis

keičiantis šiuos pasiūlymus dėl rezoliucijų:

B9-0503/2022 (The Left)

B9-0504/2022 (PPE)

B9-0509/2022 (Renew)

B9-0518/2022 (ECR)

B9-0519/2022 (Verts/ALE)

B9-0520/2022 (S&D)

dėl gyvulininkystės ir stambiųjų plėšrūnų apsaugos Europoje
(2022/2952(RSP))

Herbert Dorfmann, Norbert Lins, Daniel Buda, Alexander Bernhuber

PPE frakcijos vardu

Clara Aguilera, César Luena

S&D frakcijos vardu

Ulrike Müller, Róza Thun und Hohenstein

RC\1267672LT.docx

PE737.706v01-00 }
PE737.707v01-00 }
PE738.835v01-00 }
PE738.844v01-00 }
PE738.845v01-00 }
PE738.846v01-00 } RC1

RENEW frakcijas vardu
Thomas Waitz
Verts/ALE frakcijas vardu
Bert-Jan Ruissen
ECR frakcijas vardu
Anja Hazekamp
The Left frakcijas vardu

Europos Parlamento rezoliucija dėl gyvulininkystės ir stambiųjų plėšriųjų apsaugos Europoje (2022/2952(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“ (COM(2020)0380),
  - atsižvelgdamas į savo 2021 m. birželio 9 d. rezoliuciją „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“¹,
  - atsižvelgdamas į savo 2017 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl Veiksmų plano gamtai, žmonėms ir ekonomikai²,
  - atsižvelgdamas į 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (Buveinių direktyva)³,
  - atsižvelgdamas į Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvenciją (Berno konvenciją)⁴,
  - atsižvelgdamas į Komisijos Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT),
  - atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 12 d. Komisijos pranešimą „Gairės dėl griežtos Bendrijos svarbos gyvūnų rūšių apsaugos pagal Buveinių direktyvą“ (C(2021)7301),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi daugelyje Europos vietovių tam tikri stambiaji plėšrieji, įskaitant vilkus ir meškas, kurių ilgą laiką tose teritorijose nebuvo, plečia arealą arba vėl jį apgyvendina, o tai kertasi su žmonių veikla, ypač ekstensyviuoju avių ir galvijų ganymu; kadangi ganymo veiklos vykdytojai patiria dideles išlaidas dėl jų bandų niokojimo, o valstybių narių ir regionų įgyvendinamos priemonės, kuriomis siekiama paremti jų ūkininkus, labai skiriasi, kai kuriais atvejais tokių priemonių nesiimama, taip pat skiriasi kompensacijoms ir prisitaikymui skiriamos viešosios lėšos;
- B. kadangi teisėkūros veiksmai, pvz., Buveinių direktyva, ir tarptautinės sutartys, pvz., Berno konvencija, prisidėjo prie stambiųjų plėšriųjų, įskaitant vilkų, rudųjų lokių, Eurazijos lūšių ir ernių, populiacijų atkūrimo; kadangi 2012 m. žemyninėje Europoje buvo 9 000 Eurazijos lūšių, 17 000 rudųjų lokių, 1 250 ernių ir 12 000 vilkų; kadangi, remiantis 2018 m. atliktu vertinimu⁵, per pastaruosius dešimt metų labai padidėjo vilkų skaičius – iki 17 000, o kitų rūšių skaičius išlieka panašus; be to, kadangi, remiantis

¹ OL C 67, 2022 2 8, p. 25.

² OL C 356, 2018 10 4, p. 38.

³ OL L 206, 1992 7 22, p. 7.

⁴ OL L 38, 1982 2 10, p. 3.

⁵ IUCN raudonoji nykstančių rūšių knyga „[Canis lupus \(Grey Wolf\)](#)“, žiūrėta 2022 m. lapkričio 23 d.

geriausiais turimais duomenimis⁶, 2022 m. bendras vilkų skaičius 27 ES valstybėse narėse greičiausiai bus apie 19000 ir gali viršyti 21500 vilkų geografinėje Europoje; kadangi, remiantis 2022 m. Europos vilkų (*Canis lupus*) išsaugojimo būklės vertinimu, per pastaruosius 10 metų vilkų paplitimas Europoje padidėjo daugiau kaip 25 proc.⁷; kadangi Tarptautinė gamtos apsaugos sąjunga (IUCN) 3 iš 9 vilkų, 3 iš 10 rudųjų lokių ir 3 iš 11 Eurazijos lūšių populiacijų Europoje priskyrė prie mažiausiai susirūpinimą keliančių populiacijų; kadangi abi ernių populiacijos Europoje tebenyksta, o Iberijos lūšims vis dar gresia išnykimas;

- C. kadangi dėl didėjančios vilkų populiacijos vykdomų užpuolimų didėja neigiamas poveikis gyvuliams; kadangi vilkai vis dažniau priartėja prie žmonių gyvenamos teritorijos, visų pirma tankiai apgyvendintose vietovėse;
- D. kadangi dauguma stambiųjų plėšriųjų populiacijų Europoje yra tarpvalstybinės; kadangi atskiros populiacijos gali aprėpti didelius geografinius arealus įvairiose valstybėse, ES viduje ir už jos ribų, ir dėl to gali būti laikoma, kad tos pačios populiacijos viename regione išsaugojimo būklė yra palanki, o kaimyniniame regione ji gali būti klasifikuojama kaip populiacija, kuriai reikalinga griežta apsauga;
- E. kadangi stebėsenos metodai labai skiriasi, todėl duomenų apie stambiųjų plėšriųjų skaičių kokybė ir kiekybė nenuosekli;
- F. kadangi pagal LIFE programą jau buvo finansuota daug projektų, kuriais siekiama sušvelninti laukinės gyvūnijos konfliktus ir skatinti ilgalaikį sambūvį su stambiaisiais plėšriaisiais; kadangi 1992–2019 m. vidutiniškai 3,6 mln. EUR per metus buvo išleista projektams, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama stambiųjų plėšriųjų žalos mažinimo priemonėms pagal programą LIFE, o dar 36 mln. EUR skirta vykdomiems projektams, kuriuose pateikiamos konkrečioms aplinkybėms pritaikytos gairės dėl poveikio švelninimo priemonių, pvz., elektrinių užtvarų, aktyvaus ganymo ir gyvulius saugančių šunų naudojimo daugelyje skirtingų ES regionų, veiksmingumo; kadangi regionuose ir stambiųjų plėšriųjų rūšių atveju reikia papildomų projektų, į kuriuos dar nebuvo atsižvelgta;
- G. kadangi naminiams gyvūnams, ypač ganyklose ir atvirose ganymo sistemose, kyla didesnis pavojus būti užpultiems (priklausomai nuo taikomų priemonių ir jų veiksmingumo) dėl stambiųjų plėšriųjų gausėjimo; kadangi tai ypač pasakytina apie kalnuotus ir retai apgyvendintus regionus, kuriuose ganymas būtinas siekiant išsaugoti šias prioritetines buveines; kadangi kai kuriose tankiai apgyvendintose vietovėse, kuriose mažai natūralių stambiųjų plėšriųjų grobio rūšių, taip pat gali kilti didesnis pavojus naminiams gyvūnams;

⁶ Didelių plėšrūnų iniciatyva Europai – Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencijos nuolatinio komiteto IUCN rūšių išgyvenimo komisijos specialistų grupė, „[Vilkų \(*Canis lupus*\) apsaugos būklės Europoje vertinimas](#)“, 2022 m. rugsėjo 2 d.

⁷ <https://rm.coe.int/inf45e-2022-wolf-assessment-bern-convention-2791-5979-4182-1-2/1680a7fa47> Idem, p. 2.

- H. kadangi visuomenės požiūris į stambiuosius plėšriuosius įvairiose valstybėse ir įvairiose interesų grupėse labai skiriasi, ypač regionuose, kuriuose stambiųjų plėšriųjų nėra ilgesnį laikotarpį; kadangi baimė dėl išpuolių ir nepakankama valdžios institucijų parama siekiant išvengti žalos gali lemti neteisėtą saugomų rūšių žudymą;
- I. kadangi avių ir ožkų auginimo sektoriai, kurie yra labiausiai pažeidžiami dėl stambiųjų plėšriųjų išpuolių, jau keletą dešimtmečių patiria ekonominę įtampą dėl platesnio masto socialinių ir ekonominių priežasčių; kadangi šis pažeidžiamas sektorius gali sukurti pridėtinę vertę aplinkai per ekstensyvųjį ganymą, prisidėdamas prie biologinės įvairovės išsaugojimo atviruose kraštovaizdžiuose daugelyje vietovių, kuriose esama gamtinių kliūčių ar mažo derlingumo, pvz., Alpių ganyklose, ir padėdamas kovoti su tokiais reiškiniais kaip erozija ir miškų gaisrai;
- J. kadangi dėl aplinkos, žemės ūkio ir socialinių bei ekonominių problemų vis dažniau atsisakoma tradicinių Alpių ganyklų ir pievų ganyklų sistemų;
- K. kadangi įgyvendinant programos LIFE projektus kai kuriuose ES regionuose pranešta apie prevencines priemones, kuriomis siekiama išvengti sambūvio konfliktų, kaip apie sėkmingus stambiųjų plėšriųjų daromos žalos mažinimo metodus; kadangi šių priemonių veiksmingumas vis dėlto gali būti paveiktas geografinių aplinkybių ir vietos sąlygų; kadangi dėl šių priemonių ūkininkams gali prireikti daugiau darbo jėgos ir jie gali patirti neproporcingų išlaidų, ypač regionuose, kuriuose stambieji plėšrieji grįžta arba didėja jų teritorija; kadangi prevencinės priemonės, kuriomis siekiama išvengti sambūvio konfliktų, gali būti derinamos siekiant padidinti veiksmingumą; kadangi kompensacijos, kurios reglamentuojamos nacionaliniu lygmeniu, ES skiriasi ir ne visada visiškai kompensuojama patirta žala;
- L. kadangi naminių gyvūnų praradimas ir sužalojimas dėl stambiųjų plėšriųjų išpuolių ne tik daro ekonominę žalą ūkininkams ir veisėjams, bet ir turi didelių emocinių pasekmių jų savininkams;
- M. kadangi tradiciniai gyvulininkystės metodai, kuriais gyvūnai labai saugomi nuo plėšrūnų, pvz., naudojant piemenis, gyvulius apsaugančius šunis ir naktinį atsigavimą (angl. night-time recovery), siekiant užtikrinti tiesioginę ir nuolatinę ganomų gyvulių priežiūrą, Europoje buvo naudojami šimtmečius, tačiau dėl gerokai retesnių plėšrūnų išpuolių jų palaipsniui atsisakyta; kadangi kai kuriuose regionuose gali būti sunku visiškai grįžti prie šios senos praktikos dideliu mastu dėl žemės naudojimo paskirties keitimo taikant daugiafunkcį požiūrį į žemės ūkio vietas, padidėjusios turizmo svarbos ir dabartinio socialinio ir ekonominio spaudimo, kurį žemės ūkis patiria ES, nes labai sumažėjo ūkininkų skaičius ir darbo užmokestis mažesnis už vidutinį; kadangi reikės rasti novatoriškus sprendimus, kad šiuolaikinis ūkininkavimas būtų pritaikytas prie vilkų buvimo;
- N. kadangi reikia konstruktyvaus stambiųjų plėšriųjų ir gyvulininkystės sambūvio, nes, viena vertus, stambiųjų plėšriųjų išsaugojimo būklė galėtų toliau palankiai vystytis, o ūkininkams būtų suteikiamos priemonės ir pakankamas finansavimas, kad jie galėtų kovoti su išpuoliais prieš ūkinius gyvūnus ir užkirsti jiems kelią; kadangi visi valdymo

sprendimai turėtų būti grindžiami mokslu ir patikimais duomenimis ir turėtų atsižvelgti į ekologinius, socialinius bei ekonominius aspektus; kadangi reikės tolesnių suinteresuotųjų subjektų ir ūkininkų diskusijų vietovėse, kuriose dešimtmečius nebuvo stambiųjų plėšriųjų, taip pat reikės tolesnių pastangų dalijantis geriausia patirtimi, kad būtų remiamas prevencinių priemonių taikymas ir galimybės gauti finansavimą; kadangi padidėjęs stambiųjų plėšriųjų skaičius gali turėti teigiamą poveikį ekosistemų veikimui ir atsparumui, biologinės įvairovės išsaugojimui ir ekologiniams procesams, be kita ko, prisidedant prie laukinių kanopinių populiacijų reguliavimo; taip pat pabrėžia, kad stambiųjų plėšriųjų buvimas, ypač nacionaliniuose parkuose, prisideda prie miškų rekreacinės vertės ir vis didėjančio gamtos turizmo;

- O. kadangi 2021 m. Komisija priėmė naujas gaires dėl griežtos gyvūnų rūšių, įskaitant vilkus, apsaugos pagal Buveinių direktyvą, kuriomis siekiama padėti ES valstybėms narėms pagerinti Buveinių direktyvos įgyvendinimą vietoje, visų pirma užtikrinti visapusišką, aiškų ir tikslų šios direktyvos 16 straipsnio perkėlimą į nacionalinę teisę;
1. atkreipia dėmesį į teigiamus biologinės įvairovės politikos rezultatus, susijusius su stambiųjų plėšrūnų rūšių atkūrimu ES, ir atkreipia dėmesį į jų poveikį ekosistemų veikimui ir atsparumui, biologinės įvairovės išsaugojimui ir ekologiniams procesams, taip pat gyvulininkystei; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti subalansuotą žmonių, gyvulių ir stambiųjų plėšrūnų sambūvį, ypač kaimo vietovėse, ir pabrėžia, kad reikia pripažinti, jog dėl tam tikrų rūšių populiacijų lygio pokyčių gali kilti tam tikrų aplinkosaugos, žemės ūkio ir socialinių bei ekonominių problemų; pripažįsta, kad Buveinių direktyvos 2 straipsnio 3 dalyje jau numatytas lankstumas siekiant veiksmingai spręsti bei valdyti šiuos sinergijos ir kompromisų klausimus ir kad tai laikoma tinkama tikslui pasiekti; pažymi, kad šios lankstumo galimybės turėtų būti toliau nagrinėjamos;
  2. ragina Komisiją, remiantis moksliniais įrodymais, toliau vertinti pažangą siekiant palankios rūšių apsaugos būklės, kad būtų galima tinkamai įvertinti ir stebėti stambiųjų plėšrūnų populiacijos paplitimo arealą ir dydį, įskaitant jų poveikį gamtai ir biologinei įvairovei; pabrėžia, kad reikia atsižvelgti į didelį tarpvalstybinį rūšių judumą, nes skirtingų tos pačios rūšies populiacijų išsaugojimo būklė įvairiuose regionuose gali skirtis; ragina Komisiją ir valstybes nares toliau intensyvuoti tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir pabrėžia, kad stebėseną turėtų būti koordinuojama taikant suderintą metodiką, atsižvelgiant į tarpvalstybines populiacijas ir (bio-)geografinius regionus, kai taikytina; ragina Komisiją skirti lėšų biologinės įvairovės tyrimams, pvz., pagal programą „Europos horizontas“, siekiant atnaujinti stambiųjų plėšriųjų pasiskirstymo ir tankumo žemėlapius; ragina Komisiją užtikrinti, kad valstybės narės taikytų tinkamus kiekvienos rūšies stambiųjų plėšriųjų ir susijusios žalos bei susijusios biologinės įvairovės naudos stebėsenos metodus, kuriais sudaromos galimybės rinkti kokybiškus, palyginamus ir standartizuotus duomenis, kad būtų galima veiksmingai įvertinti populiacijos lygį ir žalos mažinimo politiką;
  3. pripažįsta, kad visoje Europoje daugėja stambiųjų plėšrūnų išpuolių, ir pripažįsta jų neigiamą poveikį gyvulių augintojams; pabrėžia, jog svarbu, kad valstybės narės taip pat rinktų informaciją ir praneštų apie žalą, padarytą stambiųjų plėšrūnų išpuolių;

pabrėžia, kad gera žalos, kurią patiria gyvulių augintojai, tendencijų stebėseną yra pagrindinė sėkmingos politikos sąlyga, tačiau valstybės narės taiko skirtingus tyrimo ir stebėsenos metodus; pabrėžia standartizuotų ataskaitų teikimo formų svarbą ir pabrėžia, kad tai taip pat turėtų būti taikoma žalos mažinimo programų, įskaitant kompensavimą ir prevenciją, veiksmingumo stebėsenai; ragina laiku ir skaidriai leisti visuomenei susipažinti su stebėsenos rezultatais ir naudota metodika; pabrėžia, kad Komisija turėtų koordinuoti duomenų rinkimą ir atlikti analizes;

4. pabrėžia, kad svarbu gerinti laukinių gyvūnų sveikatos priežiūrą, ypač šunų ir vilkų maišymosi – tokie atvejai turėtų būti aktyviai nustatomi ankstyvuoju etapu; ragina parengti standartizuotą mišrūnų identifikavimo politiką ir taikyti skaidrų metodą, įskaitant bendrą tarpvalstybinį mokslinių tyrimų įstaigų keitimąsi vilkų DNR ėminiais;
5. ragina Komisiją ir valstybes nares padėti regionams, patiriantiems sambūvio konfliktų, paaiškinti, kaip tinkamai ir atsakingai pasinaudoti lankstumo galimybėmis, kurios jau numatytos Buveinių direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje; atkreipia dėmesį į 2021 m. spalio 12 d. paskelbtą atnaujintą Komisijos rekomendacinį dokumentą dėl griežtos Bendrijos svarbos gyvūnų rūšių apsaugos pagal Buveinių direktyvą⁸; pabrėžia, kad Komisija privalo paaiškinti esamas gaires ir prireikus nuolat atnaujinti savo gaires, be kita ko, dėl 12 ir 16 straipsnių aiškinimo, ir ragina valstybes nares geriau pasinaudoti esamomis gairėmis ir imtis efektyvių veiksmų siekiant užkirsti kelią stambiųjų plėšrūnų daromai žalai, ją mažinti ir kompensuoti, atsižvelgiant į tarpvalstybines populiacijas, ir nustatyti veiksmingą teisinę ir institucinę sistemą, pagal kurią būtų remiami ūkininkai ir augintojai, kad šis sambūvis būtų įmanomas;
6. primena, kad nukrypti leidžiančios nuostatos turėtų būti taikomos tik pagal Buveinių direktyvą ir Berno konvenciją kiekvienu konkrečiu atveju atskirai, kai visi kiti alternatyvūs sprendimai buvo nesėkmingi; ragina valstybes nares užtikrinti, kad nukrypti leidžiančių nuostatų taikymas stambiųjų plėšrūnų kontrolės tikslais būtų kraštutinė priemonė ir būtų aiškiai atskirtas nuo medžioklės veiklos;
7. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares sudaryti galimybes įvairiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant kaimo subjektus, aptarti stambiųjų plėšrūnų poveikį; primygtinai ragina jas teikti informaciją apie praktinius sprendimus ir finansavimo galimybes, susijusias su išpuolių prieš gyvulius prevencijos priemonėmis, ir vykdyti aiškaus informuotumo didinimo kampaniją; pabrėžia, kad svarbu plėtoti suinteresuotųjų subjektų platformas dėl sambūvio su didžiais plėšrūnais ES, nacionaliniu ir vietos lygmenimis, pvz., ES žmonių ir stambiųjų plėšrūnų sambūvio platformą, ir skatinti dialogą, keitimąsi patirtimi ir bendradarbiavimą, kad būtų sprendžiami žmonių ir saugomų rūšių konfliktai; ragina Komisiją padėti kurti koordinuojamus metodus visose valstybėse narėse;
8. ragina Komisiją pranešti apie stambiųjų plėšrūnų buvimo Europoje poveikį gyvulininkystės perspektyvumui, biologinei įvairovei, kaimo bendruomenėms ir kaimo

---

⁸ 2021 m. spalio 12 d. Komisijos pranešimas „[Gairės dėl griežtos Bendrijos svarbos gyvūnų rūšių apsaugos pagal Buveinių direktyvą](#)“ (C(2021)7301).

turizmui, įskaitant kartų kaitą žemės ūkyje, atsižvelgiant į socialinius ir ekonominius veiksnius, darančius poveikį gyvulininkystės perspektyvumui; ragina Komisiją ir valstybes nares įvertinti galimą stambiųjų plėšrūnų išpuolių poveikį gyvūnų gerovei, taip pat ūkininkų gerovei, pajamoms ir didesnėms darbo ir medžiagų sąnaudoms, taip pat atsižvelgiant į tai, ar prevencinės priemonės buvo įgyvendintos ir ar jos buvo veiksmingos;

9. ragina Komisiją ir valstybes nares parengti patikimą ir išsamų visų atitinkamų grėsmių ir pavojų kiekvienai stambiųjų plėšrūnų rūšiai ir jų buveinėms vertinimą Europos lygmeniu ir kiekvienoje valstybėje narėje dėl gamtinių priežasčių arba žmogaus lemiamų veiksnių; ragina valstybes nares ir Komisiją taip pat nustatyti prioritetines didelių plėšrūnų populiacijų jungimosi teritorijas ir nustatyti svarbiausius ekologinius koridorius, išsisklaidymo kliūtis, didelio mirtingumo kelio ruožus ir kitus svarbius kraštovaizdžio elementus, susijusius su stambiųjų plėšrūnų arealo fragmentacija, kad būtų išvengta buveinių suskaidymo;
10. pabrėžia, kad gyvulininkystės ūkiai kalnuotose vietovėse, įskaitant visų pirma Alpių regioną, yra ypač pažeidžiami dėl didėjančios stambiųjų plėšrūnų daromos žalos; primena, kad šiuose regionuose esantys ūkiai dažnai yra nedideli ir patiria didelių papildomų išlaidų ir turėtų būti saugomi ir skatinami, nes gali prisidėti prie kalnų kraštovaizdžio apsaugos ir biologinės įvairovės išsaugojimo nederlinguose regionuose; atkreipia dėmesį į tai, kad pagal Buveinių direktyvą ypač verta išsaugoti tokias teritorijas kaip rūšių turtingos *Nardus* pievos ant silicio substratų kalnų srityse ir alpinės bei subalpinės kalkingos pievos; pažymi, kad šios buveinės susikūrė esant laukiniams plėšrūnams, ir atkreipia dėmesį į tai, kad pagrindinis šių teritorijų išsaugojimo veiksnys yra ekstensyvus ganymas, pvz., galvijų ir arklių arba piemenų prižiūrimų kaimenių; ragina Komisiją konkrečiais sprendimais apsaugoti ir išsaugoti tradicinę žemės ūkio praktiką, pvz., ganyklinę gyvulininkystę, prižiūrimo ganymo modelį, UNESCO pripažintą gyvūnų pervarymo į naujas ganyklas praktiką ir ganyklinės gyvulininkystės ūkininkų gyvenimo būdą; pripažįsta, kad kai kurios iš šių praktikų gali būti įtrauktos į siūlomą žemės ūkio praktikos, finansuojamos pagal ekologines programas, sąrašą;
11. ragina Komisiją ir valstybes nares pripažinti, kad šiuo metu turimos prevencinės priemonės, įskaitant tvoras ir sarginius šunis, kurios yra sėkmingos kai kuriuose ES regionuose, gali lemti ūkininkams papildomą finansinę ir darbo naštą, yra ne visada remiamos ES ar nacionaliniu finansavimu ir yra skirtingo veiksmingumo ir efektyvumo lygio, priklausomai nuo vietos sąlygų⁹; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad kartu su finansine parama prevencinėms priemonėms turėtų būti teikiama konsultacinė parama, siekiant užtikrinti visapusišką ir savalaikį jų įgyvendinimą; pabrėžia, kad įgyvendinant prevencines priemones ir svarstant, ar taikyti leidžiančias nukrypti nuostatas, reikia atsižvelgti į vietovės pobūdį, geografines aplinkybes, sambūvio su stambiaisiais plėšrūnais istoriją ir kitus svarbiausius veiksnius, pvz., turizmą, kuris dažnai yra labai

⁹ Cortés, Y. et al., „[A decade of use of damage prevention measures in Spain and Portugal](#)“, *Carnivore Damage Prevention News*, 2020.

¹⁰ Oliveira, T. et al., „[The contribution of the LIFE program to mitigating damages caused by large carnivores in Europe](#)“, *Global Ecology and Conservation*, Vol.31, 2021.

svarbus atitinkamoms vietovėms; ragina Komisiją ir valstybes nares tais atvejais, kai didėja stambiųjų plėšrūnų populiacijos, pripažinti, kad svarbu aktyviai kurti ir įgyvendinti konfliktų mažinimo strategijas, atitinkančias Buveinių direktyvą, remiantis moksliniais įrodymais;

12. ragina Komisiją ir valstybes nares moksliai nustatyti ir remti geriausias įmanomas prevencines priemones, kuriomis siekiama sumažinti stambiųjų plėšrūnų išpuolius ir gyvuliams daromą žalą, atsižvelgiant į valstybių narių regioninius ir vietos ypatumus, ir remti ūkininkus, kad jie galėtų taikyti šias prevencines priemones, kad būtų galima kartoti ir plačiau išplėsti sėkmingus metodus; taip pat ragina jas veiksmingai įtraukti į konsultavimo ir sklaidos paslaugas; ragina padidinti programos LIFE finansavimą projektams, kuriais siekiama sambūvio su stambiaisiais plėšrūnais, sykiu išlaikant rūšių apsaugos finansavimą; ragina pirmenybę teikti nedidelio masto projektams, kuriais siekiama dalytis gerosios patirties pavyzdžiais sambūvio su stambiaisiais plėšrūnais srityje ir ją plėtoti, ir ragina Komisiją nustatyti tinkamus reikalavimus dėl žalos mažinimo priemonių, tiriamų ES finansuojamuose projektuose, pvz., pagal programą LIFE, veiksmingumo vertinimo ir ataskaitų teikimo, pirmenybę teikiant objektyviems ir kiekybiniais vertinimo metodams;
13. ragina valstybes nares parengti ir įgyvendinti išsamius rūšių veiksmų planus arba išsaugojimo ir (arba) valdymo planus, jei jų dar nėra, atsižvelgiant į žmonių tankumą, kraštovaizdžio struktūras, gyvulių auginimą, išsaugojimo būklę, kitą susijusią žmogaus veiklą ir laukinių kanopinių populiacijas;
14. pabrėžia, kad reikia reguliariai stebėti stambiųjų plėšrūnų populiacijas, kad būtų galima strategiškai planuoti išsaugojimo veiksmus, taikyti prevencines konfliktų mažinimo sistemas ir įvertinti visų veiksmų rezultatus; pažymi, kad stebėsena turėtų būti grindžiama patikima metodika, turėtų būti skatinamas ir palengvinamas įvairių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas ir kad apie jos rezultatus turėtų būti reguliariai pranešama visuomenei ir pagrindinėms suinteresuotųjų subjektų grupėms;
15. ragina Komisiją ir valstybes nares nustatyti tinkamas ir ilgalaikes finansavimo galimybes tinkamoms prevencinėms priemonėms ir tinkamoms kompensacijoms ūkininkams ne tik už nuostolius ir išlaidas, patirtas dėl stambiųjų plėšrūnų išpuolių, bet ir įgyvendinant konfliktų mažinimo priemones, siekiant užtikrinti stambiųjų plėšrūnų sambūvį ir tvarią gyvulininkystę; pabrėžia, kad kompensavimo sistemos, sukurtos taip, kad gyvulininkystė ir stambiųjų plėšrūnų buvimas nelemtų ūkininkų pelno praradimo, turėtų apimti tiesiogines ir netiesiogines išlaidas, susijusias su plėšrūnų išpuoliais, ir turėtų būti integruotos į prevencines priemones, kuriomis siekiama didžiausio veiksmingumo; pabrėžia, kad svarbu teisingai ir visapusiškai kompensuoti visus ūkio gyvūnų nuostolius, patirtus dėl stambiųjų plėšrūnų, įskaitant mišrūnus; ragina valstybes nares ir regionus pagerinti galimybes gauti finansinę kompensaciją; ragina Komisiją pripažinti, kad didėjantis stambiųjų plėšrūnų išpuolių skaičius reiškia, kad taip pat didėja išteklių, skirti naminių gyvūnų apsaugai ir kompensacijų išmokoms; apgailestauja dėl to, kad kompensacijos gyvulių augintojams po išpuolio įvairiose valstybėse narėse skiriasi; ragina Komisiją apsvaistyti galimybę iš dalies pakeisti savo

žemės ūkio gaires, kad būtų lengviau plėšriųjų gyvūnų žalos kompensaciją teikti kaip valstybės pagalbą;

16. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Komisijai ir Tarybai.